

PRESENTACIÓ

L'onzè IBIX que ara presentem és fruit de l'XI Col·loqui Internacional d'Estudis Transpirinencs celebrat a la Seu d'Urgell els dies 4, 5 i 6 d'octubre de 2019, molt ben acollits per l'Institut d'Estudis Comarcals de l'Alt Urgell.

La proposta temàtica d'aquests col·loquis es va titular «Els pobles abandonats als Pirineus: causes i conseqüències», i s'insereix en un projecte global a nivell de Països Catalans liderat per l'Institut Ramon Muntaner: «Els pobles abandonats. Una herència universal per al coneixement i desenvolupament del territori». Un projecte de llarg recorregut en el qual s'aniran succeint activitats com la dels col·loquis transpirinencs per estimular i exposar estudis focalitzats localment o també temàticament i debatre un fet que condiciona les formes d'ocupació i gestió del territori. El fenomen del despoblament, d'una manera o altra, afecta totes les comarques, en el passat i també en el present. Però és en les zones de muntanya, sobretot als Pirineus, on s'ha convertit en un fet realment preocupant per la pèrdua de població que debilita els pobles i llogarets i per l'abandó d'espais antigament poblats, que de mica en mica van esdevenint ruïnes.

La proposta temàtica va obtenir una excel·lent resposta en participació presencial i en la presentació de comunicacions que es recullen en aquest volum. Cal fer notar la diversitat de treballs de recerca centrats en períodes, llocs i temàtiques molt diferents que configuren la complexitat del despoblament i l'abandó de pobles i indrets antigament vius i alhora remarquen la riquesa en el tractament del tema.

Els col·loquis, i en conseqüència directa els volums dels IBIX, han esdevingut una cita biennal plenament consolidada que en cada convocatòria confirmen la seva necessitat amb la participació i la qualitat dels estudis presentats. El projecte iniciat l'any 1998 pel Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès —al qual es va afegir l'Institut Ramon Muntaner l'any 2005— tornarà a congregar-nos l'any 2021 a la vall de Camprodon, en la peregrinació que, en les dues darreres dècades, ha dut els Col·loquis a Núria —diverses convocatòries— Areny de Noguera, Salardú, Canillo, Queralbs i la Seu d'Urgell.

Ester Noguer-Juncà

Presidenta del Centre
d'Estudis Comarcals del
Ripollès

Josep Santesmas i Ollé

President de la
Coordinadora de Centres
d'Estudis de Parla
Catalana